

Προτάσεις για την Περιφερειακή Σύγκλιση, την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη του Βορειοελλαδικού Τόξου κατά τη συνάντηση με τον Πρωθυπουργό κ. Κώστα Καραμανλή (Δευτέρα 31 Αυγούστου 2009)

Η συρρίκνωση της μεταποίησης απειλή για την οικονομική και κοινωνική συνοχή στην Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη

Για μια χώρα με τα χαρακτηριστικά της Ελλάδας, η ύπαρξη ενός ισχυρού δευτερογενούς τομέα αποτελεί προϋπόθεση ισόρροπης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής.

Κάτω από την πίεση του διεθνούς ανταγωνισμού που επικρατεί τα τελευταία χρόνια, η ελληνική μεταποίηση βρίσκεται σε στάδιο προσαρμογής, προσπαθώντας να συντονισθεί με τις προϋποθέσεις και τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από την παγκοσμιοποίηση των οικονομικών συναλλαγών.

Παρά τις καλές προθέσεις και την πρόοδο που σημειώθηκε σε πολλούς τομείς της οικονομίας, η κυβερνητική πολιτική που ασκήθηκε τα τελευταία χρόνια δεν έθεσε ως προτεραιότητα την ισχυροποίηση του δευτερογενούς τομέα.

Με βάση την παραπάνω διαπίστωση θεωρούμε ότι είναι αναγκαία η άσκηση νέας βιομηχανικής πολιτικής, από τώρα και για τα επόμενα χρόνια.

Ο ΣΒΒΕ πρότείνει τα ακόλουθα μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα:

1. Άσκηση ουσιαστικής βιομηχανικής πολιτικής, με τη μετεξέλιξη της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (ΓΓΒ) του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) από φορέα εφαρμογής, υλοποίησης και διαχείρισης προγραμμάτων, σε φορέα σχεδιασμού, παραγωγής και άσκησης βιομηχανικής πολιτικής.
2. Άσκηση (έμμεσης) κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής, και ενίσχυσης ευπαθών και δυναμικών κλάδων της μεταποίησης (π.χ. αγροτικά προϊόντα), με ταυτόχρονη ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων περιοχών και περιφερειών της χώρας, κατ' αντιστοιχία με πολιτικές που ακολούθησαν άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως π.χ. η Γαλλία, («Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας») και με τη χρηματοδότηση κατά προτεραιότητα της παραγωγικής βάσης της χώρας.
3. Ευνοϊκότερο για τις επιχειρήσεις, σταθερό και λιγότερο γραφειοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας των αγορών.
4. Ενίσχυση της διεθνοποίησης και της εξωστρέφειας της βιομηχανίας.
5. Βελτίωση των κάθε είδους υποδομών που εξυπηρετούν τις επιχειρήσεις.

Η οικονομική κρίση συντελεί στην αποδιάρθρωση του τομέα της μεταποίησης στις Περιφέρειες του Βορειοελλαδικού Τόξου

Τα έντονα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στις τέσσερις περιφέρειες του Βορειοελλαδικού Τόξου, δηλαδή της Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Θράκης, ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, έχουν πολύ ισχυρότερο αντίκτυπο στις τοπικές οικονομίες και στην αποδιάρθρωση του μεταποιητικού ιστού της περιφέρειας.

Αυτό είναι φανερό από τους διαρθρωτικούς δείκτες οι οποίοι δείχνουν πτώση της παραγωγικής δραστηριότητας, μείωση του κύκλου εργασιών και των κερδών των επιχειρήσεων, πτώση των εξαγωγών και αύξηση της ανεργίας.

Τα συμπεράσματα πρόσφατης έρευνας που διενήργησε ο ΣΒΒΕ μεταξύ των επιχειρήσεων – μελών του αναδεικνύουν τρία κύρια ζητήματα. Αυτά είναι:

1. η κατακόρυφη πτώση της ρευστότητας των επιχειρήσεων της Βόρειας Ελλάδας,
2. η στασιμότητα επενδύσεων τουλάχιστον έως το τέλος του 2009, και,
3. το γεγονός ότι τα διάφορα προγράμματα του ΕΣΠΑ, ενώ είναι εργαλεία για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, δεν αποτελούν τη λύση στο έντονο πρόβλημα της ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σήμερα.

Για τις επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδας, οι προτάσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης, είναι οι ακόλουθες:

- Θέσπιση προγράμματος εξόδου από την κρίση πέντε ετών τουλάχιστον με συμφωνία όλων των κοινωνικών εταίρων,
- Ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, μέσω: α) της λήψης άμεσων μέτρων όπως η κατάργηση της εισφοράς 0,6%, το πάγωμα και η κεφαλαιοποίηση των τόκων των δανείων για τα δυο επόμενα εξάμηνα και η μείωση του spread των επιτοκίων δανεισμού με τη δημιουργία ειδικού προγράμματος επιδότησης επιτοκίου, β) της θεσμοθέτησης προγράμματος τύπου ΤΕΜΠΜΕ, που θα ενισχύει αποκλειστικά τη μεταποίηση και θα ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, γ) της πληρωμής των οφειλών του κράτους προς τις επιχειρήσεις, όπως οι πληρωμές έργων και προμηθειών, οι επιστροφές ΦΠΑ για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις και η επιδότηση εργασίας για τις επιχειρήσεις της Θράκης, δ) της παροχής ενισχύσεων και κινήτρων προς τις επιχειρήσεις για τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, και, ε) του εξορθολογισμού της διαδικασίας έκδοσης μεταχρονολογημένων επιταγών, αφού σήμερα το βάρος της πίστωσης μετακυλιέται στις παραγωγικές επιχειρήσεις.

Η αποκέντρωση των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης προϋπόθεση περιφερειακής ανάπτυξης

Η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί κοινό τόπο, με συνέπεια ο εκσυγχρονισμός του κράτους να αποτελεί αδήριτη ανάγκη.

Για να γίνει αυτό, το κράτος θα πρέπει αφενός να περιορίσει, δραστικά μάλιστα, το ρόλο του και την άμεση παρέμβασή του στους επιχειρηματικούς τομείς της οικονομίας και αφετέρου να εστιάσει την προσοχή του και το έργο του στην ανάπτυξη και εφαρμογή του ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου.

Σήμερα, παρά την προ πενταετίας διακήρυξη για την επανίδρυση του κράτους, η γραφειοκρατία και η πολυνομία εξακολουθούν να διογκώνονται.

Στο πλαίσιο αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι σημερινές συνθήκες λειτουργίας του κράτους χαρακτηρίζονται από αυξημένη πολυπλοκότητα, προτάθηκε:

1. Η εφαρμογή σαφούς πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, στην οποία θα προβλέπεται η αποκέντρωση των εξουσιών της κεντρικής κυβέρνησης. Ένα πρώτο βήμα θα αποτελούσε η μετεξέλιξη του Υπουργείου Μακεδονίας – Θράκης σε Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με αυξημένες αρμοδιότητες.
2. Ο σχεδιασμός αναπτυξιακών πολιτικών, και κυρίως η εξειδίκευση μέτρων πολιτικής αλλά και έργων του ΕΣΠΑ, να μη γίνεται κεντρικά, αλλά σε επίπεδο περιφέρειας.
3. Η ίδρυση παραρτημάτων υπηρεσιών του δημοσίου που σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία των επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται τοπικά και να αποφεύγονται οι άσκοπες μετακινήσεις στελεχών τους, ακόμη και για μια υπογραφή, στην Αθήνα. Θεωρούμε ότι η επέκταση της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών θα υποβοηθούσε σημαντικά την προσπάθεια αποκέντρωσης.
4. Η έναρξη δημόσιου διαλόγου για μετεξέλιξη του ισχύοντος διοικητικού μοντέλου της χώρας σε νέο, που θα μεταβιβάζει αρμοδιότητες και εξουσίες της κεντρικής κυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία ισχυρών περιφερειών.

Η Θεσσαλονίκη και η θέση της στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Ο επί δεκαετίες χαρακτηρισμός της Θεσσαλονίκης ως «Μητρόπολης των Βαλκανίων» δεν έχει γίνει πραγματικότητα, ενώ δεν έχει σχηματιστεί συγκεκριμένο όραμα για την πόλη, ούτε έχει υπάρξει πλέγμα πολιτικών ή συγκεκριμένων μέτρων, που θα υλοποιούσαν το όραμα για τον μελλοντικό ρόλο της πόλης. Η διακήρυξη από την κυβέρνηση το 2004 για τη μετεξέλιξη της Θεσσαλονίκης σε «Πόλη Καινοτομίας», έχει υλοποιηθεί μερικώς, αφού η αναβλητικότητα στη λήψη των σχετικών αποφάσεων έχει δημιουργήσει απαισιοδοξία στους τοπικούς φορείς και αίσθημα στασιμότητας στο πεδίο των αποφάσεων που αφορούν το μέλλον της πόλης.

Για τη δημιουργία οράματος για το μέλλον της Θεσσαλονίκης, προτείνεται να προκηρυχθεί διεθνής διαγωνισμός μέσω του οποίου θα μελετηθεί η μελλοντική ανάπτυξη της Πόλης και θα προδιαγραφεί το πλέγμα υποδομών που είναι απαραίτητο για τη Θεσσαλονίκη για τα επόμενα τριάντα (30) χρόνια. Στη μελέτη προτείνεται να δοθεί έμφαση στην ανάδειξη και αξιοποίηση του θαλάσσιου μετώπου της πόλης. Τέλος, προτείνεται ο φορέας που θα προκηρύξει το διαγωνισμό να είναι το Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης.

Ο ΣΒΒΕ θεωρεί ότι η Θεσσαλονίκη μπορεί να γίνει σύντομα εκτός από «Πόλη Καινοτομίας» και κέντρο επενδυτικής δραστηριότητας στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Γι' αυτό προτείνεται:

1. Η επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης της «Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης» και η θεσμοθέτηση ειδικών κινήτρων εγκατάστασης επιχειρήσεων νέας οικονομίας (ελληνικών και ξένων) στα όριά της. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει: α) να επιταχυνθούν οι ρυθμοί υλοποίησης του έργου, β) να ορισθούν άμεσα τουλάχιστον δυο θύλακες υποδοχής καινοτόμων δραστηριοτήτων, και, γ) οι πρώτες επιχειρήσεις να εγκατασταθούν στους θύλακες στις αρχές του 2010.
2. Ο εκσυγχρονισμός του συνόλου των παραγωγικών υποδομών του λιμένα Θεσσαλονίκης, και, κυρίως, η επιτάχυνση της κατασκευής του δού προβλήτα. Παράλληλα, προτείνεται η λήψη μέτρων για την αύξηση της παραγωγικότητας του λιμένα και η εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής που θα καταστήσει το λιμάνι της Θεσσαλονίκης το ανταγωνιστικότερο της περιοχής, ούτως ώστε αυτό να επανέλθει άμεσα στη διεθνή λιμενική αγορά, με την επανάκτηση πελατών που αποχώρησαν λόγω των πρόσφατων προβλημάτων λειτουργίας του.
3. Η δημιουργία νέου, σύγχρονου προδιαγραφών, εκθεσιακού κέντρου, έως το 2012, γενέθλιο έτος για την πόλη της Θεσσαλονίκης. Στο πλαίσιο της ήδη διακηρυγμένης βούλησης της πολιτείας για δημιουργία νέου εκθεσιακού κέντρου, προτείνεται: α) να δημοσιοποιηθεί ο τρόπος και η διαδικασία υλοποίησης του έργου (π.χ. Σύμπραξη Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κλπ), β) να γνωστοποιηθεί ο φορέας που θα υλοποιήσει την κατασκευή του νέου εκθεσιακού κέντρου, και, γ) να δοθούν έγκαιρα ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα για την κατασκευή του.
4. Να τεθεί σε προτεραιότητα η κατασκευή των Πανευρωπαϊκών Αξόνων Χ, ΙΧ και ΙV, στο πλαίσιο της τρέχουσας πολιτικής διεθνών μεταφορών.
5. Η ανάδειξη φορέων υποστήριξης της επιχειρηματικότητας στα Βαλκάνια: για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την υποστήριξη της γενικότερης οικονομικής δραστηριότητας των ελληνικών επιχειρήσεων στις χώρες των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, προτείνεται η ανάδειξη φορέων που προωθούν την οικονομική συνεργασία και τις επενδύσεις στην περιοχή. Τέτοιοι οργανισμοί είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για την δημιουργία περιφερειακών συνεργασιών, αλλά κυρίως για την ενίσχυση της οικονομικής παρουσίας και της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας στα Βαλκάνια και συνολικά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Στασιμότητα των έργων στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται για την Αλεξανδρούπολη με την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ε.Ε. ως και η συμφωνία για την κατασκευή του αγωγού

πετρελαίου Burgas - Alexandroupolis καθιστούν αναγκαία την άμεση προώθηση ενεργειών για την ολοκλήρωση των έργων υποδομής του λιμένα και την προμήθεια του αναγκαίου μηχανολογικού εξοπλισμού (απουσιάζει ακόμα και η στοιχειώδης υποδομή), προκειμένου αυτός να καταστεί, σε σύντομο χρονικό διάστημα, λειτουργικός και ανταγωνιστικός.

Δε μπορεί στο λιμάνι αυτό, διεθνούς σημασίας, να εξακολουθήσει να συνεχίζεται μία κατάσταση πλήρους αδυναμίας εξυπηρέτησης ακόμα και των τοπικών χρηστών του λιμένα, με σημαντική επιβάρυνσή τους σε χρόνους, κόστη και γενικότερα χαμηλή ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους.

Τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται δυστυχώς στασιμότητα στην αναπτυξιακή πορεία του λιμένα, λόγω κυρίως της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των εργασιών εκβάθυνσης λιμενολεκάνης και διαύλου που βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη, αλλά και μιας σειράς άλλων βασικών έργων υποδομής, όπως η κατασκευή της περιφερειακής οδού της πόλης που θα συνδέσει απ' ευθείας το λιμάνι με την Εγνατία, καθώς και η απαλλοτρίωση 200 περίπου στρεμμάτων ιδιωτών τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στο εγκεκριμένο Προγραμματικό Σχέδιο του λιμένα για την ανάπτυξη των αναγκαίων οδικών και χερσαίων υποδομών. Η μη αντιμετώπιση του θέματος αυτού, ενέχει τον κίνδυνο απώλειας των δεσμευμένων εκτάσεων και η συμπερίληψη της απαιτούμενης για τις απαλλοτριώσεις δαπάνης των 20 εκ. € στον κρατικό προϋπολογισμό είναι επείγουσα.

Ακόμη, ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι εν όψει του ΕΣΠΑ 2007-2013, οι δεσμευμένες πιστώσεις στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης που αφορούν σε έργα στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, ανέρχονται στο ποσό των 30 εκ. €, τη στιγμή που για την ολοκλήρωση των έργων που προβλέπονται στο εγκεκριμένο MasterPlan του λιμένα απαιτείται δαπάνη της τάξης των 200εκ. €.

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την πλήρη οικονομική αδυναμία του Οργανισμού Λιμένος Αλεξανδρούπολης και την αβέβαιη έως και σήμερα κατάσταση ως προς τη συμμετοχή ή μη ιδιωτών (με τη μορφή παραχωρήσεων χώρου ή σύμπραξης με τον δημόσιο τομέα), το είδος των διακινούμενων φορτίων και τη δημιουργία ή μη του εξαγγελθέντος Εμπορευματικού Κέντρου (που θα καταστήσει την περιοχή κόμβο συνδυασμένων μεταφορών), δημιουργούν αβεβαιότητα και εύλογο προβληματισμό για το μέλλον του λιμένα και την εξυπηρέτηση των χρηστών του.

Μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις για τη μεταποίηση

Ακολουθεί σύντομη ανάλυση επιλεγμένων προβλημάτων ενδιαφέροντος μεταποιητικών επιχειρήσεων, τα οποία απασχολούν τον επιχειρηματικό κόσμο της Βόρειας Ελλάδας, η επίλυση των οποίων συνιστά μεταρρυθμιστική παρέμβαση στα ισχύοντα μέχρι σήμερα.

A. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης

1. Λειτουργία του επενδυτικού νόμου

Μέχρι σήμερα έχουν παρατηρηθεί μεγάλες καθυστερήσεις στην αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων, που σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν ξεπεράσει τους 15 μήνες.

Παράλληλα, παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στους ελέγχους και την πιστοποίηση δαπανών, στις επενδύσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Επίσης, έχουν διαπιστωθεί μεγάλες καθυστερήσεις στην έγκαιρη πληρωμή των επενδύσεων, όπως και χρονικές καθυστερήσεις στη σύγκλιση και λειτουργία των ειδικών γνωμοδοτικών επιτροπών εμπειρογνομόνων που εξετάζουν προτάσεις ειδικών επενδύσεων όπως καινοτομία, υψηλή τεχνολογία, επενδύσεις λογισμικού, νέα προϊόντα κλπ.

Κατά συνέπεια προτείνεται η διερεύνηση από το Υπουργείο Ανάπτυξης της δημιουργίας και θεσμοθέτησης ενός περισσότερο ευέλικτου και αποτελεσματικότερου συστήματος διαχείρισης του επενδυτικού νόμου.

Συναρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Ακρίβεια

Διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις προμηθευτών και αλυσίδων λιανικής πώλησης: στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της αύξησης των τιμών σε πολλά καταναλωτικά προϊόντα, θα πρέπει να επανεξετασθεί το πλαίσιο σχέσεων μεταξύ

προμηθευτών και αλυσίδων λιανικής πώλησης. Η δημιουργία ενός υγιέστερου πλαισίου συνεργασίας μεταξύ μεταποιητικών επιχειρήσεων και αλυσίδων λιανικού εμπορίου θα έχει άμεση επίπτωση τόσο στη μείωση των τιμών όσο και στην ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της περιφέρειας.

2. Έλεγχος αγοράς

Λειτουργία των μηχανισμών εφαρμογής του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου ελέγχου της αγοράς, που αφορούν την κυκλοφορία προϊόντων είτε χαμηλής ποιότητας, είτε απομιμήσεων, που παράγονται σε τρίτες χώρες. Το ζήτημα της συμμόρφωσης των προϊόντων με συγκεκριμένες προδιαγραφές και ο έλεγχος της αγοράς θα πρέπει να αντιμετωπισθεί περισσότερο εντατικά από την πολιτεία, έτσι ώστε οι συμμορφούμενες ελληνικές επιχειρήσεις να αντεπεξέλθουν στον συνεχώς αυξανόμενο εσωτερικό και εξωτερικό ανταγωνισμό.

3. Απελευθέρωση κλειστών αγορών και επαγγελματιών

Μια από τις κύριες στρεβλώσεις της ελληνικής οικονομίας είναι η μη απελευθέρωση των κλειστών αγορών και επαγγελματιών. Αν η απελευθέρωση γίνει πράξη είναι βέβαιο ότι θα δημιουργηθεί υγιής ανταγωνισμός και θα μειωθούν οι τιμές προϊόντων και υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο αυτό, ένας ιδιαίτερα σημαντικός τομέας είναι η σταδιακή απελευθέρωση των μεταφορών με τη θέσπιση ετήσιων στόχων, ούτως ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να προσαρμοσθούν στα νέα δεδομένα εντός ενός λογικού χρονικού διαστήματος.

Συναρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα

Η μέχρι σήμερα πολιτική στον τομέα της έρευνας δεν έχει φέρει ουσιαστικό αποτέλεσμα στην αύξηση της ακαθάριστης εγχώριας δαπάνης για την υλοποίηση ερευνητικών έργων. Οι στόχοι που τέθηκαν από την παρούσα κυβέρνηση για την αύξηση των δαπανών για την έρευνα στο 1,5% του ΑΕΠ δεν επετεύχθησαν, γι' αυτό και απαιτείται να αναληφθούν νέες πρωτοβουλίες.

Είναι προφανές ότι οι στρεβλώσεις που υπάρχουν στο χώρο της έρευνας στην Ελλάδα δημιουργούνται σε μεγάλο βαθμό από την αδυναμία του θεσμικού πλαισίου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της αγοράς.

Ο νέος νόμος που αφορά το «Εθνικό Πρόγραμμα Έρευνας και Τεχνολογίας» είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Προτάσεις βελτίωσης έχουν κατατεθεί από τους παραγωγικούς φορείς, σε κάθε περίπτωση όμως, το νέο πλαίσιο θα πρέπει άμεσα να εφαρμοστεί στη πράξη.

Στο νόμο προβλέπεται η σύσταση οργάνου με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Έρευνας και Τεχνολογίας» (ΕΟΕΤ). Αποστολή του ΕΟΕΤ πρόκειται να είναι η υλοποίηση του «Εθνικού Προγράμματος Έρευνας και Τεχνολογίας» και η εν γένει προαγωγή της επιστημονικής έρευνας στην Ελλάδα. Προτείνεται ο οργανισμός αυτός να έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη και να εγκατασταθεί μελλοντικά στο κτίριο διοίκησης της «Ζώνης Καινοτομίας Ανατολικής Θεσσαλονίκης».

5. Προμήθειες του δημοσίου

Για τη βελτίωση της λειτουργίας του υφιστάμενου συστήματος προτείνονται τα ακόλουθα:

- υποχρεωτική χρήση προδιαγραφών υλικών και προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή δημοσίων έργων. Τα χρησιμοποιούμενα υλικά θα πρέπει να διαθέτουν συγκεκριμένες προδιαγραφές οι οποίες θα ελέγχονται από τις αναθέτουσες αρχές.
- σταδιακή μείωση των καθυστερήσεων πληρωμών εταιρειών προμηθευτών του δημοσίου,
- δημιουργία μητρώου προμηθευτών του δημοσίου, με: α) σαφή προσδιορισμό των κριτηρίων ένταξης των επιχειρήσεων στο Μητρώο Προμηθευτών του Δημοσίου, και, β) λειτουργία αυστηρού πειθαρχικού συμβουλίου για τη διατήρηση του Μητρώου,
- σμίκρυνση του μεγάλου χρονικού διαστήματος για την κατακύρωση προμηθειών, σε αντιδιαστολή με τον ισχύοντα «σύντομο χρόνο παράδοσης» στις διακηρύξεις, και,
- κατάργηση του παραβόλου ένστασης για διαγωνισμούς του δημοσίου με προϋπολογισμό κατώτερο των 100.000€.

B. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

1. Φορολογία

Απαιτείται άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής.

Επίσης, επιβάλλεται η αναθεώρηση εισπρακτικών μέτρων όπως το ενιαίο τέλος ακίνητης περιουσίας (ΕΤΑΚ), για το οποίο θα πρέπει να υπάρξει άμεση τροποποίηση της άδικης διάταξης που προβλέπει την επιβολή φόρου 1€ ανά τετραγωνικό μέτρο σε βιομηχανοστάσια και αποθηκευτικούς χώρους, όπου η αντικειμενική τους αξία είναι ιδιαίτερα χαμηλή και ιδιαίτερα σ' αυτά που δεν λειτουργούν. Δυστυχώς, το συγκεκριμένο μέτρο πολλαπλασιάζει το σχετικό ποσό φόρου έως και έξι φορές σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό, με άμεσο αποτέλεσμα να δημιουργείται στις επιχειρήσεις ένα αίσθημα αδικίας και ανισοβαρούς κατανομής των φορολογικών βαρών.

2. Εξυγίανση συστήματος πληρωμών (μεταχρονολογημένες επιταγές)

Οι ανεξέλεγκτες καταστάσεις που προέρχονται από την έκδοση μεταχρονολογημένων επιταγών, που μπορούν να φθάνουν και ως τους δέκα μήνες, δημιουργούν σημαντικό χρηματοοικονομικό κόστος που επιβαρύνει κατ' αποκλειστικότητα τις μεταποιητικές επιχειρήσεις. Μάλιστα, η πρακτική έκδοσης μεταχρονολογημένων επιταγών σε συνδυασμό με την τρέχουσα πολιτική των τραπεζών που θεσπίζουν ολοένα και αυστηρότερα κριτήρια δανειοδότησης, μεταφέρει με βεβαιότητα το βάρος της πίστωσης στις παραγωγικές επιχειρήσεις.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετασθεί η θέσπιση συγκεκριμένων κανόνων με στόχο την εξυγίανση της αγοράς και τον εξορθολογισμό της συγκεκριμένης πρακτικής που αποτελεί ελληνικό φαινόμενο.

Προτείνεται να προσδιορισθεί νομοθετικά το ανώτερο όριο ημερών πληρωμής και να προβλέπονται συγκεκριμένες κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των ορίων αυτών.

Συναρμόδιο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης.

3. Επενδυτική δραστηριότητα σε παραμεθόριες περιοχές

Η ισχύουσα στις παραμεθόριες περιοχές νομοθεσία, κυρίως όσον αφορά στις δυσκολίες στην αγορά ακινήτων και τη μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, δημιουργεί πολλαπλά εμπόδια στην ανάπτυξη της βιομηχανίας, του τουρισμού και της οικοδομικής δραστηριότητας στο βορειοελλαδικό τόξο.

Πρόκειται για το προεδρικό διάταγμα 22/24.06.1927, καθώς και το νόμο 1892/1990 (α. 24 έως 32), που, ως προέκταση της ισχύουσας στη διάρκεια του μεσοπολέμου σχετικής νομοθεσίας, η οποία εξέφραζε τις επικρατούσες συνθήκες εκείνης της εποχής (κατασκοπεία, εχθρικές ενέργειες), αποτελεί ένα σημαντικό αντιαναπτυξιακό κίνητρο και τροχοπέδη για τις νέες επενδύσεις στους παραπάνω τομείς της οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξορθολογισθεί η ισχύουσα νομοθεσία και για το λόγο αυτό προτείνονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Να καταργηθεί πλήρως το Προεδρικό Διάταγμα 22/24.06.1927
- Να τροποποιηθούν οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 24 έως 32 του Ν. 1892/1990 ως προς:
 - την έκταση χωροταξικής εφαρμογής του νόμου, με τον περιορισμό των παραμεθωρίων περιοχών. Ενδεικτικά, με την κατάργηση του π.δ., θα απαλειφθούν από τη σχετική ρύθμιση οι νομοί Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Πιερίας και Ημαθίας, που δεν είναι καν παραμεθώριοι και παρουσιάζουν έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον
 - τον περιορισμό των περιπτώσεων των απαγορευμένων δικαιοπρασιών, με συγκεκριμένες λύσεις για τις αμφισβητούμενες περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση των προσυμφώνων επί ακινήτων, που βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές ή των εμπραγμάτων βαρών επ' αυτών που δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στην τραπεζική δανειοδότηση των επιχειρήσεων.
 - τον περιορισμό των φυσικών και νομικών προσώπων, που θα υπάγονται στο νόμο, κυρίως σε αυτούς που έχουν την ιθαγένεια τρίτων χωρών.
 - τη συντόμευση των διαδικασιών με τη λειτουργία των Νομαρχιακών Επιτροπών και την κατάργηση της αδειας από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Συναρμόδια είναι τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εθνικής Άμυνας.

Γ. Θέμα αρμοδιότητας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Η έλλειψη στρατηγικής στην γεωργική παραγωγή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της ΕΕ θα αποβεί καταστροφική για τη βιομηχανία μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

Είναι γνωστό πως ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της Ελληνικής Βιομηχανίας στηρίζεται στα εγχωρίως παραγόμενα αγροτικά προϊόντα. Επιπλέον, πάνω από το 60% της αγροτικής παραγωγής της Χώρας πραγματοποιείται στη Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα, με αποτέλεσμα ένα πολύ μεγάλο μέρος των βιομηχανιών που κινούνται γύρω από την αγροτική παραγωγή να είναι εγκατεστημένες στο Βορειοελλαδικό Τόξο.

Τα τελευταία χρόνια η αγροτική παραγωγή περνάει πολύ μεγάλη κρίση, όχι τόσο λόγω της πρόσφατης κακής γενικής οικονομικής συγκυρίας, όσο της παντελούς έλλειψης κατεύθυνσης και γενικά στρατηγικής που θα πρέπει να ακολουθεί μια γεωργική χώρα του «ανεπτυγμένου» κόσμου, σαν τη δική μας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η «χαμένη ευκαιρία» της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ε.Ε. για την Χώρα μας. Ήδη η νέα ΚΑΠ ολοκληρώνεται το 2013 και ο βασικός της στόχος να στρέψει τους αγρότες της Ευρώπης σε καλλιέργειες που «ζητάει η αγορά» μοιάζει να έχει αποτύχει πλήρως στην Ελλάδα. Η πολιτεία παραμένει ουσιαστικά θεατής στην συνέχιση μιας «άρρωστης» κατάστασης, όπου το βασικό κριτήριο των αγροτών για την επιλογή καλλιεργειών είναι η ευκολία της συγκεκριμένης καλλιέργειας και οι αποσυνδεδεμένες επιδοτήσεις που τη συνοδεύουν.

Ο Σ.Β.Β.Ε. πιστεύει πως η μόνη ουσιαστική διέξοδος για την Ελληνική Γεωργία και κατ'επέκταση για τις βιομηχανίες που συνδέονται άμεσα και έμμεσα με αυτή είναι η Πολιτεία να δώσει τις σωστές κατευθύνσεις για:

- α) παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας,
- β) παραγωγή βάσει συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης και πλήρους ιχνηλασιμότητας,
- γ) στοχευμένες καλλιέργειες για εξειδικευμένες χρήσεις και
- δ) παραγωγή αγροτικών προϊόντων τα οποία να καλύπτουν τις βασικές απαιτήσεις και της βιομηχανίας, αλλά και των τελικών χρηστών – καταναλωτών.

Δ. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

1. Περιβάλλον

Ένα από τα φλέγοντα ζητήματα που αφορούν τη μεγαλύτερη βιομηχανική περιοχή (ΒΙΠΕ) της χώρας, που είναι η ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης (ΒΙΠΕΘ), είναι η ελλιπής λειτουργία της μονάδας κατεργασίας αποβλήτων (ΜΚΑ). Δυστυχώς, από το 1990 δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία απολύτως επένδυση εκσυγχρονισμού της ΜΚΑ, με αποτέλεσμα η απaráδεκτη κατάσταση που ισχύει σήμερα, να δημιουργεί ανασταλτικό παράγοντα για επενδύσεις, προφανή περιβαλλοντικά προβλήματα και εξαιρετικά υψηλό κόστος διαχείρισης αποβλήτων για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στη ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης.

Η επικείμενη πώληση της Εταιρείας Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ) κάνει το θέμα πιο οξύ και δημιουργεί ασάφειες αναφορικά με το πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεών.

Επιπρόσθετα, στην πρόταση νόμου που αφορά τις βιομηχανικές και επιχειρηματικές περιοχές, μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα της αυτοδιαχείρισης των ΒΙΠΕ, θα πρέπει να προβλέπονται ειδικές μεταβατικές διατάξεις οι οποίες θα αφορούν την ΜΚΑ.

Ακόμη, το θέμα της διάθεσης των στερεών βιομηχανικών αποβλήτων σε όλους τους νομούς της χώρας, έχει φθάσει σε οριακό σημείο. Ενώ η χώρα μας υποχρεούται να δημιουργήσει τους σχετικούς χώρους εναπόθεσης των στερεών βιομηχανικών αποβλήτων, εντούτοις για πάνω από μια δεκαετία δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της προς την ΕΕ. Ως αποτέλεσμα της κρατικής ανακολουθίας και αδράνειας είναι η πρόκληση δυσλειτουργιών στις επιχειρήσεις, και ο άμεσος κίνδυνος επιβολής υψηλών προστίμων από την ΕΕ προς τη χώρα μας και τις επιχειρήσεις.

Σε κάθε περίπτωση, ο ιδιωτικός τομέας είναι έτοιμος να συμβάλλει με κάθε τρόπο στην επίλυση του θέματος.

2. Ποιότητα

Η παραγωγή δημοσίων έργων στη χώρα μας δεν χρησιμοποιεί προϊόντα συγκεκριμένων προδιαγραφών ασφάλειας και ποιότητας, με αποτέλεσμα τη χρήση υλικών και προϊόντων χαμηλού κόστους και εισαγωγής.

Είναι αμφίβολο αν τα τελικά παραδοτέα από τις κατασκευαστικές εταιρείες ακολουθούν τις προδιαγραφές ποιότητας, εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας περιβάλλοντος που τίθενται από την ΕΕ.

Για το ΣΒΒΕ θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες νομοθετικές και διοικητικές παρεμβάσεις από τα συναρμόδια Υπουργεία που θα καθορίσουν συγκεκριμένες προδιαγραφές πετυχαίνοντας αφενός την καλύτερη ποιότητα των δημοσίων έργων και αφετέρου τη στήριξη τη εγχώριας παραγωγής που, σε κάθε περίπτωση, έχει τη δυνατότητα παραγωγής προϊόντων συγκεκριμένων, και υψηλών, προδιαγραφών.

Συναρμόδιο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης.